

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
 GENÍS :: JOAN ARUMI :: LLORENÇ BADELL :: JO-
 SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
 LEANDRE CERVERA :: ALBERT DÀNEO :: C. R. DA-
 NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
 I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
 LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
 LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
 CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
 FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
 VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
 RAVENTÓS :: JOSEP M. RENDÈ :: M. ROSSELL I
 VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M. SOLER I COLL
 SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
 VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

El problema del nitrogen. II, per *August Matons*. — El conreu del piretre, per *J. M. Soler Coll*. — Enginyeria agrícola. Consideracions econòmiques sobre l'ús de les màquines agrícoles, per *Albert Dàneo*. — L'adob de l'ametller, per *Joan Salom*. — L'alcohol industrial i la última real ordre, per *Un lletrat*. — Les males herbes, per *Agrícola*. — Comentaris. — Informacions comercials: Vins; Ollis, per *Lisint Andreu*; Cereals, per *Lluís Marsal*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Consultori, per *R. S.*

¡Vinicultors!

Per un treball pràctic és convenient
que, en els trassegaments d'elabo-
ració, adopteu l'empleu d'una bona
Bomba i un bon Filtre per presentar
millor els vostres vins

Bombes: Fafeur - Catalanes
M A R M O N I E R

Tubs d'immersió per a bocois, aixe-
tes, coladors, records, etc. - Tubs
de goma, aspirants ratllats, blindats
i llisos

Filtres "TORMO"

de una, dos, tres, quatre i cinc bateries

Material Viti-Vinícola, Productes Enològics marca ENOL
Aparells per a anàlisis dels vins

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passeig de Gràcia, 88
Direcció telegràfica: KEGEVILA
Telèfon 1338 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anuncidores, citeu AGRICULTURA

RAJOLS, TEULES, TOTXOS
maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Teléfon 568

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

(Societat Anònima) Continuada de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES
PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES
MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins
Adobs químics : Sofres i Sulfats

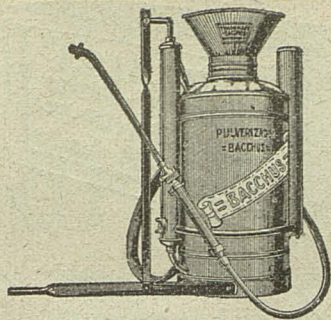
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

SULFATADORA BACCHUS a 70 pts. una

ENSOFRADORES de motxila
MÀNEGUES per a arbres, etc.
DEMANEU PREU I CATÀLEG

CONSTRUCTOR C. CIVIL

Alfonso XII, 66 - Telèfon 2217 G - BARCELONA
Descompte a Càmares i Sindicats Agrícoles

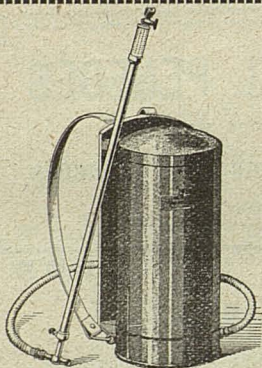

JOSEP SANTANA SOLER

Gran Via Laietana, 17 :: BARCELONA :: Apartat 226

Primeres matèries per adobs :: Arseniat de sosa i Cianuro sòdic

Venedor exclusiu del legítim LYSOL, de la
casa Schülke & Mayr A. G., de Hamburg

POLVORITZADOR "LE RATIONNEL"

Per aire comprimit: Alta pressió contínua: La compressió de l'aire sols es verifica una vegada al dia: El més eficaç per al tractament dels arbres :: Adquirit pels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya: Blanqueja i pinta 100 metres quadrats en 10 minuts: Adoptat per més de 200 pintors de Barcelona

La Xeringa
"Avícola"

Per a tractaments del bestiar, aus i jardins

REPRESENTANTS:

Hening, Turpini i C.^a

Consell de Cent, 239 - BARCELONA

Campió oficial durant
17 anys consecutius

Màquina d'escriure UNDERWOOD

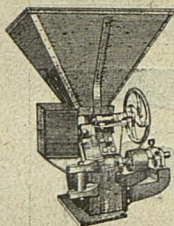
Companyia Mecnogràfica
Guillem Trúniger, S. A.

Balmes, 7

Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Molins i Trituradors "TORRAS"

Per a Moresc, Garrofes, Favas, Sègol i tota classe de cereals. Els de major rendiment i de més durada. Proves gratis. Més de cent cartes de referència.

MARC TORRAS
Angels, 12
Barcelona

ESTABLIMENT D'HORTICULTURA I FLORICULTURA

GRAN ASSORTIT
EN ARBRES FRUITERS I DE PASSEIG,
JARDINS, PLANTES
PER A SALONS
GRAN COL·LECC-

Vda de Francesc Parisi

Passeig de Mata / REUS
CIÓ DE ROSERARS,
CLAVELLINES
I ARBUSTOS

FUNDACIÓ BERNAT METGE

Heu's aquí l'empresa literària més sòlida i trascendent del nostre Ressorgiment cultural. Arreu de Catalunya i entre les seleccions espirituals estrangeres ha estat rebuda amb entusiasme

Subscriuï's a:

Editorial Catalana, S. A.
ESCUDELLERS, 10 BIS
Tel. 184 A : BARCELONA

Revista de la Vida Municipal

Publicació mensual,
redactada per l'Escola d'Administració de la MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

Editorial Catalana, S. A.
Escudellers, 10 bis : Barcelona

Economia i Finances

Revista Quinzenal
d'Informació i Divulgació

Preu subscripció anual:
Barcelona, pessetes 10;
Fora, ptes. 11; Número
solt: pessetes 0'50

Surt els
dies 10 i 25 de
cada mes

Demaneu exemplars de mostra a
Editorial Catalana, S. A.
Escudellers, 10 bis, entr.
Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

**EL MILLOR
DESIN-
FECTANT**

*Es ven conduït
en llaunes de 1,
4 ¹/₄ i 10 quilos*

**Representant
general per
a Espanya:**

**Roberí
Teschendorff**

**J. A. Clavé, 3, pral.
Barcelona**

**EN BRUT
INOFENSIU I D'OLOR AGRADABLE
NO TACA**

*Per a desinfecció de locals, mobiliaris, estables,
galliners i per l'agricultura. Contra paràsits, per
a rentar les robes de malalts infecciosos, espe-
cialment tuberculosos. Per a usos veterinaris i
per a eliminar males olors*

«LYSOFORM» Dr. Hans Rosemann, Berlin

Producte elaborat pel farmacèutic don C. Sarrías, en son Labo-
ratori de Barcelona, per cessió «Lysoform»
Dr. Hans Rosemann, Berlin

INSTRUCCIONS PER A L'ÚS

2 o 3 parts de «Lysoform» en brut per 100 parts d'aigua calenta

1. Desinfecció del quarto del malalt i altres locals, netejant-se el sòl i fregant les parets amb un drap humit.
2. Desinfecció de la roba. La roba es renta després d'haver-la posat a remullar per espai d'unes 24 hores en una solució calenta de 1 per 100. Heu's aquí un procediment adoptat en virtut del dictamen facultatiu en nombrosos hospitals i sanatoris de tuberculosos i que es recomana per a tota llar domèstica. «Lysoform» neteja per si mateix i estalvia sabó al propi temps que contribueix a la conservació de la roba.
3. Per a recipients, retretes, bidets, escupidors. Neteja de tubs de desguàs i escorredors, dels armaris, frigorífics i rebosts. «Lysoform» elimina tota mala olor. Els aliments no prenen l'olor del «Lysoform».
4. Extermini de paràsits de tota espècie en locals, en plantes i animals domèstics (gossos, conills, gats, ocells, etc.). Una loció elimina la mala olor dels animals.
5. Per a usos veterinaris. Locions i compreses en casos de tinya, pegadella, ronya i altres afeccions de la pell en els animals domèstics. Es recomanen friccions amb una solució de 20 per 100 i tot seguit una loció amb altra solució al 5 per 100.

NOTA IMPORTANT: Per a la higiene o desinfecció personal i per a usos clínics i tractament de ferides, així com per a malalties de la pell, deu emprar-se el «Lysoform» pur, que el distingiu l'etiqueta de «La infirmera»

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0'50**

El problema del nitrogen

II

PER altra part la qüestió de l'adobada nitrogenada no és prou ben resolta encara. Precisament aquests dies es debat en la premsa agrària italiana la necessitat d'intensificar les subministracions de nitrogen augmentant fortament les quantitats que fins ara s'han usat per tal com aquestes ben rarament arriben a proporcionar el nitrogen que la collita treu de la terra. Demés, una subministració forta de nitrogen actua com a estimulants poderós que obliga la planta a utilitzar millor les reserves fertilitzants del terreny. Si aquestes noves teories, que responen ja a certes realitats, o semblen al menys respondre-hi, són confirmades per l'experiència, el consum de nitrogen s'acreixerà i el problema del seu subministre s'agravarà més encara.

Fins ara el nitrogen necessari a l'agricultura venia principalment de Xile que enviava nitrat de sosa procedent de jaciments situats en una regió desèrtica i inhospitalària, jaciments, els quals, tot i essent extensíssims, un dia o l'altre s'acabaran tant més quan com hem dit, el consum de productes nitrogenats augmenta cada any d'una manera sensible.

La indústria també proporcionava compostos nitrogenats: el sulfat amònic, la cianamida de calci i el nitrat de calci de Noruega, però aquests, malgrat ésser produïts en grans quantitats no eren suficients per desterrar d'Europa el nitrat de sosa que ve de tan lluny i que és extret en penosíssimes condicions pels treballadors. L'inevitable, encara que llunyà, esgotament de jaciments xilens, havia preocupat alguns economistes que veien segura l'època de la fam de nitrogen; al-

tres però, menys pessimistes, es refiaven d'aquests tres últims productes industrials i principalment del nitrat de calç i de la cianamida, per compensar l'exhauriment de les mines xilenes.

Avui el problema pot considerar-se pràcticament resolt. La producció en gran de nitrogen sintètic en diverses formes ha vingut a superar la qüestió eliminant per sempre el perill de l'escassetat o de la manca de nitrogen. El problema de la seva producció, resolt primer científicament, fou resolt també pràcticament durant la guerra donant un gran impuls a la indústria, i avui les fàbriques, que durant el conflicte proporcionaven el nitrogen sintètic necessari per la producció de municions, el proporcionen a l'agricultura.

En l'actualitat hi han moltes patents de procediments nous per combinar el nitrogen atmosfèric i moltes fàbriques en funció.

Abans de la guerra Alemanya produïa ja una certa quantitat de amoníac sintètic; la indústria neixia i havia de lluitar amb les dificultats de tots els començaments i amb la competència del nitrat de sosa vell dominador indiscutit dels mercats. Però sota la pressió de la guerra que l'isolava del món, augmentà en proporcions gegantesques la seva producció.

En 1918 la «Badische Anilin» a Oppau, produí cent mil tones d'amoníac sintètic; un any més tard la capacitat total de producció de compostos nitrogenats (sulfat amònic, cianamida i amoníac) era de 400 mil tones i en 1922 de 500 mil, de les quals, quatre quintes parts de productes sintètics. Actualment, pels conflictes de la pau, la producció alemanya ha disminuït un xic, però els alemanys estan segurs d'arribar en breu, no sols a anular en absolut les importacions, si no a convertir-se en exportadors de productes nitrogenats. Es comprèn l'estalvi que això representa pensant que en 1913 la importació sol de nitrat de Xile fou de 120 mil tones.

El mateix que ha passat a Alemanya està passant, encara que en proporcions més petites, a Escandinàvia, a França, al Canadà, als Estats Units, a Anglaterra, etc., de manera que la producció de nitrogen sintètic va esdevenint al món veritablement important. Segons la «American Cyanamide Co.», en 1913 es produïren al món 83,680 tones de nitrogen combinat sintètic mentre que en 1916, en plena guerra, s'en produïren 271,170.

Quina és la nostra situació? No és un exagerat i injustificat pessimisme el dir que depenem absolutament de l'estranger. Si imaginem una guerra, que és possible en l'actual estat del món, malgrat la reconeguda voluntat contrària, el seny i la prudència dels nostres governants, cal reconèixer, sense considerar altres aspectes també essencials,

que la nostra situació seria ben precària. Uns quants submarins a l'Atlàntic podrien impedir d'una manera completa el nostre proveïment de nitrogen i deixar-nos a la disposició de l'enemic.

Cal dir però que alguna cosa ha estat intentada fa pocs anys amb la constitució d'una societat anomenada Ibèrica de l'Azoe que construí a prop de Lleyda grans edificis per la fabricació, si no recordem malament, de nitrat de calç sintètic; per causes que ignorem, però, la societat plegà abans de començar els treballs i avui els edificis són destinats a magatzems de l'Energia elèctrica.

El problema de la producció de nitrogen sintètic depèn sols de la possibilitat de disposar de suficient energia elèctrica, car la sorgent de nitrogen, que és l'aire, és inexhaurible. Per això on sortosament l'energia elèctrica no escasseja i on la seva producció pot ésser encara augmentada, la qüestió de la fabricació de productes nitrogenats sintètics pot ésser resolta amb relativa facilitat.

El mercat que en les actuals condicions podria proveir una fàbrica seria prou gran per garantir un interès remunerador als capitals esmerçats. El sol mercat català és ja bastant important. Ja hem dit que el nostre consum és d'unes 2,300 tones de nitrogen, però comptant amb l'inevitable intensificació dels conreus, que la mateixa fàbrica podria anticipar amb una propaganda intelligent, hom pot pensar en un consum, relativament pròxim, d'unes 15 mil tones, que corresponen a l'esmerçament unitari de cent quilos de nitrat de sosa en la tercera part del nostre territori, i que, als preus actuals, representen un valor d'uns seixanta milions de pessetes.

AUGUST MATONS.

El conreu del piretre

DIR d'una planta que «és robusta, amant dels terrenys magres, calents, sílico-calcaris, resistent als freds i acomodant-se als llargs períodes de sequera» (Juillet i Daveau); afirmar d'ella que «cal respectar la seva rusticitat i que desapareix tractant-la amb gran cura en terres argiloses-calcàries ben adobades i regularment regades, mentre prospera perfectament deixant-la abandonada, defensant-la solament de les males herbes» (E. Heckel); comparar-la a «la farigola o timoll de

les garrigues» (J. Aymard) creiem que és el major èlogi que pot tributar-se-li.

Així és doncs el piretre (*pelitre* en castellà).

Prosseguint la nostra tasca de cercar solucions per augmentar la productivitat d'aquelles terres deixades de la mà de Déu, ens trobem davant d'una planta de condicions excepcionals. No és tracta pas precisament d'una farratgera de secà, sinó d'una planta els productes de la qual són de gran aplicació en terapèutica vegetal i en la higiene animal, per les seves propietats insecticides.

Qui, regirant revistes tractant de viticultura, no ha trobat algun article tractant de la lluita contra els cucs del raïm a base de les solucions sabonoses-piretrades?

Qui, al menys no ha sentit parlar dels «polvos de piretre o pelitre» en la lluita contra certs insectes paràsits de l'home i dels animals?

Els perfeccionaments en els mètodes industrials d'extracció han permès l'obtenció de productes de forta toxicitat insecticida, d'aplicació pràctica (car no perjudiquen les plantes), i amb un rendiment considerable.

El piretre és una planta de la qual les flors són molt semblants a les grans marguerides dels nostres jardins i terres incultes per llur tamany, port i colorit. Pertany a les compostes radiades gènere *Pyrethrum* del qual se'n conreen varies espècies:

Pyrethrum cinerariaefolium (Trev.)

Pyrethrum carneum (Bieb.)

Pyrethrum roseum (Bieb.)

Pyrethrum Willemoti (Duch.)

L'espècie més abundant és la primera, havent desaparegut la darrera, al menys amb aquest nom, el conreu de la qual havia estat introduït a França per Willemot en 1855.

La pols que es troba al comerç, procedeix de la pulverització dels capítols florals de la planta, per més que avui dia tenen utilització les fulles i fins els peduncles florals per a l'obtenció dels sabons-piretrats, encara que donant productes de menor activitat insecticida.

De piretres comercials n'existeixen diverses qualitats:

I. *Piretres de Dalmàcia i Montnegre*, grocs i grocs verdosos obtinguts amb els capítols de *P. cinerariaefolium*. Variant la toxicitat, segons l'estat d'obertura dels capítols; a cada un d'aquests estats (tancat, mig-obert) correspon un producte comercial de valor distint, corresponent el màxim a les pols procedents de les flors encara closes.

II. *Piretres del Caucas i Pèrsia* d'una coloració gris-moradenc, obtinguts de les espècies *P. roseum* i *P. carneum*.

Els piretres procedents del *P. cinerariaefolium* són els més actius. Aquesta espècie viu espontàniament fins als 1,000 metres a la costa Dalmata, l'Herzegovina, Montnegre, Istria i en les illes Quarnero. A la Dalmàcia i a les illes de Lissa i Melada hi és conreada constituent després de la vinya, la principal font d'ingressos per la regió. Els grans mercats europeus són Fiume i Trieste.

El *P. roseum* i *carneum* viuen a l'estat salvatge fins als 2,000 metres d'altitud en les muntanyes del Càucus i de la Pèrsia. La primera d'aquestes espècies ha estat conreada a Califòrnia, Alemanya i Bèlgica.

A Catalunya, pel que sabem, existeixen plan'acions del *Pyrethrum cinerariaefolium* a alguns pobles de la província de Tarragona (Rocafort d'Queralt, Alió,... etc.) funcionant una fàbrica de pols insecticida prop de l'estació de Valls (insecticida Galimany). A la província d'Osc, als entorns de Jaca, M. Caubet posseïa una finca de 400 hectàries dedicada principalment a aquest conreu. L'altitud és de 600 a 850 metres sobre el nivell del mar. El dit senyor, juntament amb M. Juillet, Professor agregat a l'Escola Superior de Farmàcia de Montpeller, ha obert recentment una fàbrica de sabó-piretrat a Marsella.

Segons el nostre parer, són extensíssims els terrenys on podria assatjar-se el conreu del piretre, si es té en compte la seva rusticitat i el gran marge que presenta quant a l'altitud.

Com hem indicat en començar, es planta que exigeix un terreny de preferència sec, i exposat a mig-dia. En quant a la qualitat s'adapta a tots, malgrat siguin magres i pedregosos, mentre no siguin humids.

Per a procedir a l'establiment d'una plantació de piretre primerament cal procurar-se llavor de bona qualitat. El comerç de llavor de piretre és un *comerç de confiança*, car de vegades, sots la denominació de llavor, no s'hi troba altra cosa que lígules i corolles de cap valor per a la reproducció. Comprar-la per tant en cases acreditades i no destinar-la a la sembra, sense assatjar la seva facultat germinativa. En l'any 1919 es pagava a uns 40 francs el quilogram.

Formació del viver.—El preu relativament enlairat de la grana, fa que sigui preferible la formació de viver a la sembra directa. Això no vol dir que aquesta no sigui possible, car s'ha observat que també naixien bé les llavors caigudes a terra en les parcelles destinades a la

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

producció de grana. De totes maneres la plantació directa exigiria una major quantitat de llavor i les plantes joves no podrien ésser tractades amb tanta cura com al viver.

El planter, s'installa en lloc assolellat que es divideix en taules un cop espongit el terreny i net de males herbes. No cal incorporar-hi cap adob especial.

La sembra pot practicar-se en dues èpoques distintes: de març a maig o de juliol a setembre, depenent la data exacta de les condicions climàtiques. Malgrat això és preferible fer-ho de març a maig, car les plantes obtingudes són molt més rigoroses i ja poden transplantar-se a la tardor del mateix any.

Després d'una petita pluja o, en son defecte, d'una lleugera regada si la terra està seca, es procedeix a repartir la llavor en línies separades de 0'20 a 0'25 metres.

Cal sembrar clar per a obtenir plantes de major robustesa i per això, donada la tenuïtat de la grana, es pot barrejar aquesta amb sorra fina i seca. Sembrant clar, ens estalviarem també l'aclarida i una major despesa de llavors.

Pot augmentar-se la rapidesa de la germinació, segons M. Faes, submergint les granes dins èter durant 5 segons i rentant-les després abundantment amb aigua.

Les granes es recobriran tot el *més amb mig centímetre* de terra sorrenca o sorra fina, damunt de la qual s'escamparà una lleugera capa de fulles en descomposició o de fems quelcom pallosos, per a conservar l'humitat. Les granes triguen a nèixer dues o tres setmanes ajudant-se la germinació, si la sequera ho exigeix, amb dues o tres regades amb regadora.

Tot just nascudes les plantes s'ha de conrear la terra a mà, de manera que es logri conservar-la estovada i neta d'herbes.

Si és necessari es repetiran les regades lleugeres que hem esmentat, de preferència a la tarda, però a mida que les plantes es van desenvolupant, la humitat és cada vegada menys necessària fins arribar a perjudicar les plantes quan ja són crescudes.

Quan ha aparegut la tercera i quarta fulla, es pot ja procedir al transplament.

Plantació en el camp definitiu.—Hem indicat dues èpoques per a la sembra en viver; dues setmanes, per tant, les èpoques de verificar el repicatge. Són aquestes, amb el marge corresponent al clima, les següents: primera febrer o maig i segona d'agost a octubre.

Cal escollir les plantes més vigoroses, reservant-ne un 10 % per a substituir les falles.

“CONSERVOL”

VINI-ESTERILITZADOR

De tots els productes llençats al mercat per la important casa MILLER THOMSON & Co., de Londres, cap ha assolit l'èxit tan gran com l'obtingut per el ja conegut CONSERVOL, qual producte, destinat a la conservació i clarificació dels vins, ha lograt obtenir el màxim de perfecció sobre tots els productes similars llençats fins avui a la venda.

L'esmentat producte, d'una inofensivitat absoluta i garantitzada, satisfà les més severes exigències dels més escrupulosos colliters i magatzemistes, logrant una dosi de 15 grams per Hectòlitre (100 litres); evita tota classe d'alteració en un vi, encara que aquest hagi sofert «coupage» o rebaixes de graus, com és en el fermentar, agrejar-se, enterbolir-se, florir-se.

L'esmentat producte és indispensable als senyors exportadors i colliters de vins, per a evitar-se trastons en el viatge, i d'imprescindible necessitat als que venen sos vins en petits garrafons per a famílies, i a tot comerciant, en general, pulcre en ses operacions.

-- Preu: 15 pessetes quilo en pots origen, de llauna --

Caixa de 25 pots (28 quilos), 300 pessetes

Cada pot acompanya les instruccions per a son empleu

“NEUTRACIDOL”

El «NEUTRACIDOL», com el seu nom indica, està destinat a corregir tot excés d'acidesa en els vins, donant excel·lents resultats en els casos d'Acidesa (agres), Picadures, Girats, Escaldats, Verds, Amagranats, etc., etc., obtenint sorollosos i garantitzats èxits, excepte en els casos en què un vi està en el màxim d'alguna de aquestes malalties exposades, en el qual cas, si no s'obté curació completa per a donar sortida al vi com bo, al menys permet la barreja amb vins normals, essent a l'ensem cobert de sobres, pel benefici que aquesta barreja reporta, l'escàs valor empleat en el producte.

Es ven en pots originals de llauna de 1 quilo i està admès per les lleis, usant-lo a la dosi de 200 a 400 grs. per hectòl., segons instruccions que el mateix acompanya.

Preu: 7 pessetes quilo. Caixa origen de 25 pots (25 quilos), pessetes 150

En venda: Josep Ezquerra Laspalas, Portal Nou, 16.-Barcelona.— Banús i Soler, Jaume I, 18.-Barcelona.— Vicens Ferrer i Compañia, Plaça Catalunya.-Barcelona.— Joan Cunillera, Freneria, 1.-Barcelona.— Ramon Roqueta.-Manresa (Barcelona).— Antoni Balcells, Picas, 4.-Tàrrrega (Lleyda).— Pere Abadie, Plaça Constitució.-Tortosa (Tarragona).— Grabiél Hernández, Salvà, 10.-València.— Fills de J. Iglesias, -Rioseco (Valladolid).

Productes Enològics

Tanins.—Tartàrics.—Cítrics.—Metabisulfit de Potassa.—Antiferments
—Clarificants àcids.—Gelatines.—Albúmines.—Colorants inofensius.
—Decolorants.—Antiàcids.—Extracte sec.—Aromes: Burdeos, Me-
doc, Macon, Rioja, Sauterne.—Extracte de Moscatell i Ranci.—
Aparells filtres perfectes Nacionals i Estrangers.—Mànegues per a
baixos de vins.—Manegots per a aparells filtres.—Filtrolina.—Paper
filtre.—Herbes Torino per a la fabricació de Vermut.—Essències per
a la fabricació de Licors, etc., etc.

JOSEP EZQUERRA LASPALAS
Portal Nou, 16 - Barcelona - Telèfon 479 - S. P.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citau AGRICULTURA

Llavors per a
farratges de
puresa i ger-
minació
garantitzada

No compreu sense
demanar preus a
aquesta casa

XANCO I CALVIS

Bailén, 2, entl.
BARCELONA

AGRO IBÈRICA, S. A.

BARCELONA

Sofres de totes
classes per a
l'Agricultura
i Indústria

Fàbrica i mo-
lins a Vilafran-
ca del Penadès

Nou de San Francesc, 34, pral.
Telèfon A. 2514

Elevador Multicel·lular

Caruelle

La bomba que
menys gasia

L'única que s'instal·la
sense baixar al pou
Pot funcionar a mà

Constructor:

A. Piñol

Les Franqueses
Província de Barcelona

Compañía Anónima
de Productos
Químicos

Sulfat de ferro de
classes especials
per a l'agricultura

Acids Sulfúric, muriàtic i
nítric, purs i comercials
Alums, Bisulfats de sosa
Sulfat d'Alúmina, de sosa
de zenc, Mini de plom, Litar-
giri, Sulfur de ferro, etc.

MONCADA, 23
Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

El terreny, les condicions del qual ja coneixem, no exigeix cap adobada especial, tenint en compte que les cendres de fusta són perjudicials pel piretre. Amb que s'hagi practicat una llaurada i estigui ben net de males herbes n'hi ha prou.

Tingui's, però, present que els piretres procedents de terrenys calcaris i secs, són més lactius que els dels argilo-silicosos i que el superfosfat i el manganès augmenten també la toxicitat.

La plantació es fa en línies separades de 0'60-8'80 metres estant les plantes a 0'40-0'50 metres dins les línies, és a dir de 41,000 a 21,000 plantes aproximadament per hectàrea.

Per afavorir la presa cal donar dues i tres regades a cada peu, cosa que pot estalviar-se, al menys en part, escollint un període plujós de la tardor.

Establerta la plantació cal suprimir per complet les regades i evitar l'estancament de l'aigua i per tant un excés d'humitat, donant escorriments a les aigües de pluja i procurant fer-ho de manera que aquestes no escurin la terra al voltant de les arrels en cas d'ésser fortament inclinada.

La duració d'una plantació de piretre és de 5 a 10 anys, devegades més.

JOSEP M. SOLER I COLL.

Cap del Servei de Terra Campa

Enginyeria agrícola

Consideracions econòmiques sobre l'ús de les màquines agrícoles

Pocs són els pagesos que saben i volen portar amb exactitud la comptabilitat de llur explotació i menys encara aquells que saben calcular les despeses que ocasiona el treball mecànic per conèixer la seva major o menor utilitat. Aquest càlcul és veritablement difícil perquè cal tenir present una sèrie de factors indirectes d'apreciació vaga que poden tenir forta influència i que el pagès acaba per no considerar o per apreciar amb aquell criteri simplista «de no li ve d'un pam».

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

Aquesta manera vaga de judicar més que dirigir una explotació significa contemplar-la. En altres temps, quan l'agricultura era patriarcal i plàcida i vivia al marge de les oscil·lacions de les altres indústries, això podia anar; però ara que els beneficis són ben justos i sovint ve d'un pam, cal fer les coses d'un altra manera, coneixent tots els factors de la producció i mesurant-los per saber llur intervenció en la marxa de l'explotació.

Un dels problemes de la nostra època és el de la substitució del treball animal pel mecànic. El seu estudi pot concretar-se a les següents qüestions:

1. Queda ben substituït un determinat treball animal pel treball mecànic?
2. Quant costa el treball en cada cas?
3. Quina quantitat de treball ha de fer una màquina perquè treballi econòmicament?

Aquestes són les tres qüestions que el pagès ha de resoldre abans de decidir-se per una màquina. Estudiem-los i analitzem-los breument.

EXECUCIÓ DEL TREBALL MECÀNIC.—Per saber si el treball d'una màquina pot equiparar-se al d'un animal, és necessari fer assaigs comparatius. En molts casos el treball de la màquina és igual o millor que el que es fa a braç o amb animal, però en altres és inferior i aleshores cal deduir si aquesta inferioritat és compensada per l'economia i rapidesa de l'execució.

COMPARACIÓ ECONÒMICA DEL TREBALL.—Per comparar el cost cal calcular el valor dels factors econòmics que en ell intervenen.

En el cas del treball fet a braç o amb animal generalment el cost de la unitat de treball (referit a hectàrees, quarteres, hectòlitres, etcètera) es dedueix amb relativa facilitat coneixent el preu de lloguer d'un jornal d'animal o d'home i la quantitat de treball que es pot fer en un dia.

En el cas del treball a màquina cal distingir dues classes de despeses: les anuals i les diàries.

En les despeses anuals intervenen els següents factors econòmics: *Interès* del capital invertit en l'adquisició de la màquina que avui cal comptar en el 5 per cent.

Amortització del cost de la màquina. Aquesta té, com es comprèn, una duració limitada; en general sol ésser d'uns 10 anys en els quals ha de restituir-nos a poc a poc el capital que esmerçarem en la seva adquisició. Ve a ésser com una mena de préstec que la màquina ens retorna a terminis.

Cal comptar interès i amortització de la màquina, perquè si així no ho féssim, al cap dels deu anys hauriem consumit íntegrament el capital.

Conservació comptant les despeses de reparació, manutenció, etcètera. Aquest conjunt s'evalua en el 5 per cent del valor de la màquina.

Risc representat per la despesa d'assegurança, que és del 0.3 per cent del capital.

Hi han després les despeses diàries que es fan sols quan la màquina treballa: jornal del personal que la porta, oli, grasses, gasolina o força elèctrica o animal, etc. La despesa total diària és donada per la suma de despeses que fa la màquina quan treballa, més una certa part de les despeses anuals.

La quota diària de despeses anuals es determina dividint aquestes despeses pel nombre de dies que la màquina treballa a l'any. La xifra obtinguda dividida pel treball diari efectuat (és a dir per número d'hectàrees, quarteres, hectòlitres, etc.) ens dóna el preu de la unitat de treball. Sabem així quan ens costa per exemple, de treballar a màquina una hectàrea de terra i la podem comparar amb el cost del treball fet a braç o amb animal determinat, com hem dit més abans.

LÍMITS ECONÒMICS DE L'ÚS D'UNA MÀQUINA.—Com més gran sigui el número de dies que pot treballar una màquina menor resultarà la quota diària de les despeses anuals i per tant, es reduirà la despesa per unitat de treball, i viceversa, com menys dies pugui treballar més quota correspondrà a cada dia de treball i a cada unitat treballada.

Hi ha doncs un límit inferior al dessota del qual és anti-econòmic el treball de la màquina i hi ha també un límit superior del treball assignable a cada màquina, ja que el treball al camp ha de fer-se en un temps determinat passat el qual pot ja no convenir o ésser inútil.

Aquests dos límits han d'ésser coneguts.

El límit inferior s'assoleix quan el cost per unitat de treball és igual al fet a braç, i per conèixer el número d'unitats de treball que ha de fer una màquina perquè el cost d'una unitat sigui igual al cost de la unitat del treball a braç, hom pot servir-se de la següent fórmula pràctica:

El límit inferior en unitats de treball (hectàrees, hectòlitres, etc.) és igual a les despeses anuals de la màquina, dividides pel cost de la unitat de treball animal al qual s'ha restat abans el cost de la unitat de treball fet a màquina.

El límit superior o sigui el treball màxim que pot fer la mà-

quina a l'any, el determina com es comprèn, el treball útil que pot fer durant un dia multiplicat pel número màxim de dies que pot treballar. La fórmula per calcular-lo serà doncs: El límit màxim en unitat de treball és igual al treball útil diari multiplicat pel número de dies en els quals convé de fer o es pot fer aquest treball.

NÚMERO DE MÀQUINES.— Si el treball que s'ha de fer és superior al límit màxim que pot assolir-se amb una màquina, és necessari calcular el número de màquines que hauran d'adquirir-se. Això s'obté dividint el número total d'unitats de treball que hem d'efectuar per les que pot fer la màquina o sigui pel seu límit superior màxim. La fórmula serà doncs: El número de màquines a adquirir és igual a la quantitat total de treball que s'ha de realitzar (hectàrees, hectòlitres, etc.) dividit pel límit màxim de treball que pot fer una màquina.

A. DANEO,
Enginyer Agrícola

L'adob de l'ametller

EN general, els ametllers pateixen gana, això és, els falta alguna o totes les substàncies nutritives que els hi són indispensables per a la seva normal creixença i fructificació.

Un ametller mal nodrit, a més de no donar el fruit que deu donar, envelleix ràpidament, l'escorça se li torna prematurament fosca i rugosa i està exposat a gran nombre de malalties.

L'ametller, com tots els vegetals, necessita per alimentar-se nitrogen, àcid fosfòric, potassa, a més de calci i ferro, que l'home deu procurar que no li faltin. Els altres elements que necessita els hi proporciona la naturalesa gairebé sempre.

Un bon ametllicultor deu conèixer l'element o elements que necessiten els seus ametllers.

La falta o deficiència de nitrogen es revela per la manca de brotada en els mesos d'abril i maig; els borrons queden molt espessos, i els brots mixtes i borronats, extremadament curts. Les fulles estan faltades d'aquell llustre i grossor que tenen en els ametllers ben nodrits d'aquest element. Malgrat florir i quedar fecundades, les flors cauen

abundosament, ocasionant la porgada de les tendres ametlles durant els mesos de març i abril.

Es coneix la manca d'àcid fosfòric per la feblesa de la brosta, que lignifica malament donant lloc a brots degenerats. La porgada ocasionada per manca de nitrogen s'intensifica i segueix en els mesos d'abril, maig, juny i juliol, fins que mantes vegades l'ametller queda net de fruit abans de madurar.

La manca de potassa es nota per la presència d'ametlles amb ametllons deficients i de secalls en els anys de molta collita.

La calç serveix a més d'aliment directe, en petitíssima quantitat, per a desfer ràpidament els adobs orgànics. És sabut que l'ametller vol terres calïces i que no siguin massa compactes, degut a que en aquestes terres aprofita bé les matèries orgàniques que s'hi descomposen ràpidament.

El ferro deu donar-se als ametllers que vegeten esllenguïts i amb fulles groguenques, o sigui quan es diu que tenen clorosi; amb un quilo de sulfat de ferro per arbre adult n'hi ha prou per a que desaparegui la grogor.

Un altre element que deu preocupar al bon agricultor, és l'aigua.

Les plantes, i, per tant, l'ametller, necessiten de 300 a 700 litres d'aigua per cada quilo de matèria seca que produeixen. En general, l'aigua que cau en les nostres regions ametllicoles és suficient per a la que gasta un ametller en plena producció; però, el pagès no deu permetre que aquesta aigua s'escapi de la terra, per a que els ametllers la tinguin a la disposició de llurs arrels en el moment de necessitar-la. Amb una llaurada a l'entrada d'hivern i una a la sortida, a fi de tenir la terra esponjosa per emmagatzemar l'aigua de pluja, i dues o tres rasclades durant l'estiu, per a evitar l'evaporació i aconseguir la destrucció de males herbes, en tenim suficient per a que els ametllers no pateixin set.

En el cas, que és el més corrent, que l'ametller es conreï associat a la vinya o amb plantes herbàcees, devem assegurar-nos de que disposem d'aigua per a tots dos. La tristor i manca de producció dels ametllers a sota dels quals s'hi conreen cereals, sobretot ordi i civada, és deguda més que a la falta d'elements nutritius a la gran absorció d'aigua que fan en els mesos de març, abril i maig, amb ço que mantes vegades ni grana bé el cereal ni les ametlles, encara que a la terra es

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

trobin els elements necessaris per a tots dos. En cas de fer cereals sota els ametllers, deuen llaurar-se els rostolls immediatament de segats.

L'ametller ben conreat en clima i terreny apropiat no necessita estar associat a altres conreus per a donar el màxim de renda d'una finca. De totes maneres, si es vol aprofitar la terra per conveniències particulars amb plantes herbàcees, deu procurar-se adoptar una rotació, no esquilmant, el model de la qual pot ésser el següent:

Primer any. — Llegum entrecavat (faves, veces, llenties, cigrons, etc.)

Segon any. — Farratge (ordi amb veces o civada amb pèsol fer-ratger).

Tercer any. — Goret.

No són aconsellables les plantes de durada (alfals, trepadella, sulla, etcètera) perquè, encara que són lleguminoses, està la terra massa temps sense ésser llaurada amb perjudici dels ametllers.

Per adobar racionalment l'ametller considerarem que ocupi ell tot sol la terra en què vegeta, i calcularem així el què necessita. En cas de viure associat a altres conreus, l'agricultor deurà donar a la terra els elements que necessita l'ametller, més els que necessiten els altres conreus associats.

Analitzant el producte que dona un ametller, trobem que les branques i fulls donen 0,375 per 100 de cendres i 0'69 per 1000 de nitrogen; en les cendres hi ha el 27,95 per 100 de potassa i 43,70 per cent d'anhídrid fosfòric.

Els fruits contenen:

Nitrogen.	3,82 %
Anhídrid fosfòric....	2,14 %
Potassa.	1,37 %

Segons aquests anàlisis, una producció de 1,000 quilos d'ametlles pelades i amb closca, substreu de la terra, tenint en compte la fusta de l'esporga i la pèrdua per les fulles i els elements que integren els fruits, més la potassa que contenen les clofolles que, generalment, no es tornen a la terra, i arrodonint les xifres:

Nitrogen.	40 quilos
Acid fosfòric.	24 »
Potassa.	33 »

Per a posar de nou a la terra aquesta quantitat d'elements fertilitzants amb els adobs químics corrents, necessitarem:

250 quilos de nitrat de sosa (o bé 200 quilos de sulfat amònic).

150 quilos de superfosfat 18/20.

80 quilos de clorur de potassa.

Prenent com a tipus un ametller que dongui o pugui donar 10 quilos d'ametlles, se'l deu abonar cada any amb la següent fórmula d'adob justa per a retornar-li el que ha extret de la terra.

Nitrat de sosa, 2,50 quilos.

Superfosfat 18/20, 1,50 quilos.

Sulfat de potassa, 0,80 quilos.

Aquesta fórmula deu aplicar-se cada any a la llaurada de l'entrada de l'hivern, guardant el nitrat per aplicar-lo en començar la vegetació, a fi de no precipitar-la i aprofitar millor el nitrogen. Si s'emplea el nitrat de sosa, pot fer-se en dues vegades; si s'usa el sulfat amònic, no cal.

Sempre que es pugui es deuen usar els fems i matèries orgàniques en l'adob de l'ametller. El fem a més de contenir, posat en quantitat suficient, tots els elements nutritius indispensable pels ametllers, té sobre la terra una acció físico-biològica que mai tenen els adobs químics. La grossa quantitat de calç que contenen les terres preferides pels ametllers, ajuda a desfer les substàncies orgàniques. L'esponjositat que té una terra adobada amb fems afavoreix l'emmagatzematge i retenció de l'aigua, a més de la bona circulació de l'aire fins a les arrels, cosa que no passa usant adobs químics.

Per a usar els fems en la deguda proporció, deu tenir-se present que un regular fem de casa de pagès, conté prop del 4 per 1000 de nitrogen, 2 per 1000 d'àcid fosfòric i 4 per 1000 de potassa. Ara bé; com que una producció de 1,000 quilos d'ametlles pelades necessita 40 quilos de nitrogen, necessitem 10,000 quilos de fems, els quals contenen el nitrogen suficient, i la meitat de la potassa i d'àcid fosfòric; com que en necessitem 24 quilos i només en contenen 20, en falten 4, els quals podrem obtenir afegint als fems 2 quilos de superfosfat 18/20. Per lo qual podrem fixar per arbre d'una producció de 10 quilos d'ametlles, la següent fórmula a base de fems:

Fems.	100 quilos
Superfosfat.	0,25 »
Sulfat de potassa.	0'40 »

Aquesta fórmula deu emprar-se cada tres anys, i els altres dos fer-se ús de l'anterior. El sulfat de potassa pot substituir-se per les cendres de les clovelles de la collita de l'any anterior.

En els llocs on no es disposa de fems ni altres matèries orgàniques per abonar els ametllers, pot fer-se ús dels adobs verds, sembrant una llegum que vagi bé al país; deu fer-se ben primerenca a fi d'aprofitar l'aigua abans de que comenci a vegetar fort l'ametller i deu enterrar-se en verd a la florida.

La següent fórmula pot pendre's com a model:

Veces. 200 quilos per Ha.

Abonades amb

Superfosfat 18/20. 350-400 quilos
Clorur potàssic. 100-150 »

Deu usar-se any per altre

És ben segur que el dia que el gran nombre d'ametllers que hi ha a Catalunya deixin de patir gana, la producció d'ametlles augmentarà fortament i moltes malalties i accidents que avui pateixen els ametllers per causa de debilitat, desapareixeran sense necessitat de tractaments costosos i mantes vegades inútils.

JOAN SALOM.

L'alcohol industrial i la última reial ordre

ELS vinyaters no poden fer-se massa il·lusions respecte a les conseqüències pràctiques de la última reial ordre sobre l'ús de l'alcohol industrial. Si el govern els hagués volgut donar la raó no calien ni tantes paraules ni tants equilibris; n'hi havia prou dient: l'antiga llei que prohibeix l'ús de l'alcohol industrial en la fabricació de begudes alcohòliques és una llei de l'Estat que el parlament no ha modificat ni abrogat; per tant queda en vigor i s'exigirà rigorosament el seu compliment. I prou. Totes les altres paraules, distingos i considerants, sobraven.

El govern però, per causes que no hem d'indagar en aquest moment, no ha volgut donar la victòria als vinyaters. És a dir, l'ha do-

nada i no l'ha donada; amb gran desinvoltura ha clavat una de calenta i una de freda, de tal manera que la reial ordre pot ésser interpretada de dues maneres totalment oposades.

Una de les interpretacions és la que donen alguns vinyaters — al nostre entendre amb massa bona fe — els quals troben en la R. O. almenys dos punts satisfactoris: quan parla de la necessitat de protegir i defensar una important riquesa com la vinyatera i quan fa constar que no s'ha de modificar la legislació vigent.

Però un altra interpretació és la que transcrivim a continuació prenent-la de «La Publicitat». En ella, *Un Uetrat*, que també pot ésser — i si volen ho és — un alcoholer disfressat d'home de dret, interpreta la llei en un sentit absolutament desfavorable pels interessos vinyaters.

Quina de les dues interpretacions vencerà? Nosaltres vàrem exposar la nostra impressió pessimista en un Comentari publicat en el segon número d'aquest any i dissortadament res no ha vingut fins ara a fer-nos modificar de manera de pensar.

El temps, com sempre, dirà qui té raó. Entretant heu's aquí com amb molta lògica, *Un Uetrat* tira l'aigua al seu molí.

La llei del 27 de juliol de 1895 — dictada en un temps en el qual els alcohols dits industrials, perquè no procedeixen de la destil·lació del vi, eren amílics, impurs i de graduació inferior, i eren considerats, per tant, nocius a la salut pública, — prohibí la fabricació de vins artificials, declarant com a tals els que fossin addicionats amb qualsevol substància química o vegetal que no procedís del raïm, i imposava als industrials d'aquests vins prohibits les penes que s'especificuen en l'article 356 del Codi penal per aquell que «amb qualsevol barreja nociva a la salut alterés les begudes o comestibles destinats al consum públic o fabriqués objectes l'ús dels quals siguin necessàriament nocius a la salut».

Es evident, doncs, que en virtut de l'esmentada llei, el que encapçali vins amb alcohol industrial és reu del «delicte contra la salut pública» sancionat en el dit article 356 del Codi penal i ho és perquè el legislador va estimar que l'addició de l'alcohol industrial al vi era una barreja nociva a la salut.

La llei és i ha d'ésser l'ordenació de la raó (*ordinatio rationis*) i la raó ordenada de la llei de 27 de juliol de 1895 no pogué ésser altra

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

que la que venim d'esmentar, perquè si el legislador independentment de l'addició de l'alcohol industrial nociu o no a la salut hagués volgut castigar el sol fet d'encapçalar el vi amb alcohol industrial, hauria hagut d'introduir en el Codi penal un nou delictes completament distint del de contra la salut pública. La penalitat de l'article 356 del Codi (n'hi ha prou amb la lectura del seu contingut) es refereix exclusivament a la barreja nociva a la salut.

Doncs bé: Ha estat declarat oficialment per l'autoritat pública en R. O. del dia 4 del que som, acordant en la part dispositiva resoldre de conformitat amb ço que exposa el dictamen que s'insereix del Reial Consell de Sanitat, que actualment els alcohols industrial, neutres, purs, etílics de graduació superior a 96 graus no són nocius a la salut. Això és el que declara la R. O., i cal afegir que encara que en un dels seus «considerants» consigní que no ha de modificar-se la legislació vigent, missió que per cert no hauria correspost a una R. O., el cert és que l'esmentada disposició, emanada del Ministeri que la regula, aprova sense cap mena de dubtes la conclusió sentada en el dictamen del Consell de Sanitat en el sentit de no ésser nociu a la salut pública l'ús de l'alcohol industrial que reuneix les condicions de puresa i graduació esmentades.

Així és que hom ha de convenir que en l'actualitat l'addicionament en els vins de l'alcohol industrial de graduació superior a 96 graus, neutre, pur i etílic, no constitueix, perquè no pot constituir, cap barreja nociva a la salut, i que, per tant, no implica que el seu ús pugui importar el delictes de l'article 356 del Codi, constituint per tant un acte lícit, perquè no és penat per la llei.

En l'actual estat de Dret, per ésser penat el fet d'addicionament d'alcohols industrials purs etílics de 96 graus seria requisit indispensable que se'l fes figurar com un nou delictes distint del de contra la salut pública de l'article 356 del Codi penal, al que ho deduí la llei de 27 de juliol de 1895; i com que fins ara almenys no s'ha dictat cap llei nova en aquest sentit, i en matèria penal repugna el càstig de cap delictes amb pena que no es trobi establerta per cap llei anterior a la seva perpetració (article 22 del dit Codi), no és possible, en bona lògica jurídica, el creure punible l'addicionament de què es tracta.

UN LLETRAT

Gener de 1924.

AGROLYSINE - ZOOLYSINE - LYSINE
 Laboratori: IZAGUIRRE Germans i C.^a - Diputació, 251 - Barcelona

Les males herbes

EN un dels números de l'any passat AGRICULTURA va publicar un llarg article descrivint l'emprament de l'àcid sulfúric per combatre les males herbes.

Aquest procediment de destrucció tan interessant i original és ara estudiat a França i experimentat amb força passió. És evident que la cosa s'ho val, car, com diu Schribaux, les males herbes fan més danys als cereals que tots els altres accidents als quals són exposats. Segons aquest mateix autor, el dia que França lluiti eficaçment contra elles podrà prescindir de les importacions de blat estranger sense canviar cap de les seves actuals pràctiques de conreu.

Ultra l'àcid sulfúric, són moltes les substàncies que poden emprar-se pel mateix objecte; Loyer ha remarcat que els clorats, entre altres, usats en petites dosis poden donar resultats força interessants. Ultra llur poder de destrucció de les males herbes, no són tòxics per l'home o pels animals, contràriament a ço que té lloc per exemple amb l'àcid sulfúric. La dosi suficient és de 7-8 quilos de clorat per hectàrea.

Loyer ha comunicat a l'Acadèmia d'Agricultura de París uns assaigs comparatius que demostren la utilitat de l'ús dels clorats. Aquests assaigs han estat fets en 1922 i repetits en 1923, en unes 200 hectàrees de cereals netejant el camp de males herbes.

El 9 de juny de 1923 un camp de civada fou dividit en quatre parts iguals; la primera serví de testimoni; la segona fou tractada, mitjançant un polvoritzador a tracció animal, amb una solució d'àcid sulfúric que contenia 8 quilos d'àcid a 64 graus Baumé en 100 litres d'aigua; la tercera fou tractada amb una solució de nitrat de coure al 2 per cent i la quarta amb una solució de 1 quilo de clorat amònic en cent d'aigua. En les parcelles tractades el polvoritzador distribuí uns 800 litres de suc per hectàrea, o sigui, 64 quilos d'àcid sulfúric, 16 de nitrat de coure i 8 de clorat amònic.

Amb l'àcid sulfúric el resultat fou immediat; un hora després del tractament es veien les herbes mig pansides. Amb el clorat s'observaven en les fulles de les herbes unes taques blanquinoses mentre que la civada no presentava cap senyal de dany. Amb el nitrat de coure, no es veia cap efecte.

Sis hores més tard l'acció de l'àcid era molt marcada: les herbes eren cremades i les extremitats de les fulles de civada eren blanques.

El nitrat obrava més lentament, les herbes eren menys cremades i les fulles de la civada tenien les extremitats ennegrides. En la parcel·la tractada amb clorat les herbes tenien les fulles pansides com si haguessin estat sotmeses a una forta calorada i les civades eren poc tacades.

Les diferències entre les tres parcel·les, molt fortes poques hores després de la polvorització, anaren atenuant-se en els dies següents; l'acció de l'àcid sulfúric no augmentava, mentre que el nitrat de coure i el clorat continuaven llur acció corrosiva durant diversos dies. El 16 de juny les males herbes havien desaparegut en les tres parcel·les; les civades es refeien i presentaven l'extremitat de les fulles tacades de blanc per l'àcid sulfúric, de groc rovell pel nitrat i de groc verd pel clorat.

A la sega el propietari de la finca pogué constatar el bon efecte dels tres productes.

Loyer acaba la seva comunicació dient però que el clorat presenta l'aventatge d'un ús fàcil a dosis molt dèbils. Demés els tractaments efectuats en 1922 han permès de constatar que no causa cap efecte desfavorable damunt els conreus que segueixen, encara que sigui emprat en dosis 5 ó 6 vegades més fortes de les necessàries.

Loyer amb la seva comunicació ha donat estat científic a una pràctica ja coneguda per tal com a França i sobretot a Suïssa des de fa temps es venen productes a base de clorat de sosa per la destrucció de les males herbes.

En la discussió que seguí a la comunicació de Loyer, Schribaux ha fet algunes interessants observacions.

Els productes químics utilitzats obren per llur causticitat que s'exerceix solament damunt les parts que toquen i si aquestes no són encara lignificades. Si les plantes que hom vol destruir posseeixen orgues aeris més o menys llenyosos o orgues subterranis que continguin reserves nutritives, el fet de cremar les fulles, els brots tendres i fins tota la part aèria no és pas suficient per tal com la planta fabrica nous brots, és a dir, rebrota.

De manera, doncs, que aquest mètode químic tot i essent utilíssim, no és d'eficàcia absoluta per totes les plantes infestants.

Per altra part, observa Schribaux, la destrucció de les males herbes es fa en el període de llur creixença i com que llur aparició és capriciosa i la germinació de les llavors infestants ve escalonada per varis anys, és necessari, en un mateix camp, de repetir els tractaments durant un llarg període, ço que significa una despesa i una molèstia constant.

Per això, segons Schribaux, cal cercar el mitjà per destruir els germens dins del terreny mateix que els conté.

Aquest efecte total no pot ésser aconseguit en tots els casos amb l'ús exclusiu d'agents químics, per tal com moltes llavors són proveïdes de teguments impermeables que oposen una resistència absoluta a la penetració de les solucions tòxiques; per això Schribaux, si bé sosté la necessitat de recercar productes els quals, repartits al terreny molt abans de la sembra, puguin destruir les llavors no proveïdes de teguments resistents, indica també la necessitat de recercar microbis dotats de la facultat d'atacar la coberta cellulòsica que protegeix certes llavors, per obrir el pas a les solucions tòxiques que les han de destruir.

Aquest és el programa màxim al qual segons aquest agrònom han de tendir els estudis.

Nosaltres, amb tota la nostra modèstia, no podem menys que expressar la nostra conformitat formulant el desig que el pensament de Schribaux pugui traduir-se en realitat. Però abans que això sigui i ens sembla llunyà, estariem ben satisfets de veure estendre's al nostre país l'ús dels agents químics per la destrucció de les males herbes dels camps. Encara que aquesta hagués de convertir-se en una pràctica habitual, els beneficis superarien indubtablement les despeses.

AGRÍCOLA.

COMENTARIS

Les causes de les crisis del vi

En Lloret en les seves informacions quinzenals es veu obligat, ben a desgrat, a reflexar un estat força desfavorable; tota la seva bona voluntat i el desig de donar una bona notícia s'estrella contra la realitat dolorosa del mercat.

El vi no puja, les vendes flauegen i el pobre vinyater veu com a poc a poc es van desfent les seves esperances.

Quines poden ésser les causes d'aquest estat de coses? La lletania ha estat feta moltes vegades: encariment dels elements de producció, estancament del consum de vi, encariment dels transports, impostos.

<p>AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general. Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera</p>

Ara, però, hi han dues causes més que cal esmentar. La una és la inesperada i lamentable baixa del franc que improvisadament ha fet una caiguda d'un munt d'enters que tota sola val més que qualsevol barrera aranzelària d'aquelles que, fa algun temps, invocaven els «vignerons» per impedir l'entrada dels nostres vins.

L'altra és la collita de vi als països productors. A Itàlia, segons les últimes dades, arriba als 55 milions d'hectòlitres mentre el promig de 1915 a 1920 ha estat a penes de 36 milions amb un màxim de 48 en 1917. A França, sense comptar l'Alsàcia i la Lorena, la producció ha estat de 57 milions d'hectòlitres, quantitat inferior a la de l'any passat, que fou de 71 milions, però bastant superior a la dels últims anys, que oscil·lava al voltant de 50. A aquesta quantitat cal encara afegir la producció corresponent a Argèlia que és d'uns 10 milions.

Tota aquesta abundància, que ens resulta bastant molesta, ajuda a explicar les causes de l'estancament del mercat vinícola.

La llampadura dels ceps

Després de la poda cal fer els tractaments contra l'apoplexia o llampadura o llampat dels ceps. Els experiments fets a França en els últims anys demostren l'eficàcia podem dir absoluta de l'ús de les solucions arsenicals en forma de polvoritzacions practicades al cap d'uns quants dies després de la poda.

Qualsevol solució arsenical pot anar bé, però és més recomanable la següent:

Acid arseniós.	2 quilos
Sabó.	2 »
Carbonat de sosa.	2 »
Aigua.	100 litres

No és necessari de tractar les vinyes cada any; tot just es noten els primers ceps llampats convé de començar els tractaments repetint-los per dos o tres anys seguits; després n'hi ha prou fent-los de tant en tant; s'admet en efecte que els ceps que moren han estat envaïts uns deu anys abans i que en els casos més ràpids calen de tres a quatre anys perquè la infecció esdevingui total.

La cooperació en la producció de llavors

El director dels Serveis agrícoles del departament francès de Sena i Marne dona a conèixer com els agricultors de Brie han realitzat, per mitjà de la cooperació, la producció de llavor de blat seleccionada.

L'objecte perseguit per la cooperativa de productors de llavors de Melun és exposada en l'article tercer dels estatuts, en el qual es diu que la societat es proposa de millorar les llavors i per això produirà primer llavors d'elecció en una finca especial anomenada de *selecció genealògica*, llavors que seran després multiplicades en les finques dels associats i purificades i escollides abans d'ésser posades a la venda.

Aquesta cooperativa, fundada en l'any 1921, compta vint-i-cinc associats, que exploten en conjunt una superfície de prop de sis mil hectàrees repartides en un radi que passa dels deu quilòmetres.

Una tal concentració de cooperadors és extremadament favorable per poder exercir una bona vigilància, i permet també d'obtenir llavors de valor ben igual.

El capital social fou constituït per 590 parts de 400 francs cada una; en constituir-se la societat fou depositada només la quarta part.

La cooperativa és regida per un consell administratiu i assessorada per un director tècnic, al qual és encomanada la part agrícola.

Es tracta com es veu d'una cooperativa de rics, diversa per tant de les nostres on hi cap tothom; però és interessant de fer-la conèixer per demostrar fins on pot arribar la cooperació en agricultura.

Si no recordem malament a Itàlia una cooperativa també produeix el famós blat de Rieti seleccionat.

El tabac a Itàlia

El govern italià a còpia d'esforços que duren des de fa molts anys, ha reexit a aclimatar i generalitzar el conreu del tabac a Itàlia.

L'any passat foren conreades amb tabac unes vint mil hectàrees; l'estat percep al monopoli prop de tres mil milions de lires, això és, la quarta part del pressupost nacional.

Fa uns quants anys Itàlia, com els altres països europeus, era importadora de tabacs orientals i americans. Ara s'ha convertit en exportadora de tabac de tipus oriental finíssim. A París les cigarretes italianes anomenades Macedònia, han aconseguit un èxit falaguer. Hamburg constitueix un centre importantíssim pels tabacs italians. Tot això evidència d'una manera ben clara l'acció profitosa que pot desenrotllar un govern intelligent.

El pobre oli

Després de molt titubejar el govern ha pres la determinació de no prohibir l'exportació de l'oli, com hom havia temut aquests dies, però acaba de lligar-la i vincular-la d'una manera que en la pràctica les disposicions recents equivalen a un mig tancament agravat per una sèrie de molèsties i complicacions.

La última real ordre estableix un gravamen damunt els olis exportats que va, segons els preus i pels olis d'acidesa inferior als quatre graus, d'un mínim de 10 pessetes per cent quilos a un màxim de 50.

Els olis nostres en sortir dels nostres ports, ultra el recàrrec sensibillíssim de la pesseta, enfront de la moneda dels països competidors, portaran doncs el pes d'un dret d'exportació que es cobrarà l'Estat.

No sabem veure per quina raó l'Estat s'ha de cobrar aquest dret; el que veiem, en canvi, és l'encariment inevitable dels olis d'exportació.

Les conseqüències d'aquestes disposicions són ben fàcils de preveure. Itàlia i França trobant cars els nostres olis per cupatges, que són els que habitualment ens compren, no els compraran i es dirigiran, com han fet en altres ocasions, allí on els preus els resultin més convenients i on el comerç s'exerceixi lliurement, com per exemple, a Tunèsia, Grècia, Àsia menor, etc., països que ofereixen, al mateix temps, l'aventatge de tenir també la moneda deprecuada.

Amb els olis fins de marca que van directament als països consumidors passarà el mateix, car hauran de lluitar amb els olis de procedència italiana i francesa, els quals sense gravàmens, aprofitant la moneda baixa, pagant més barats els envasos, ajudats per un servei més perfecte de comunicacions i transports, etc., podran ésser venuts a preus més baixos que els nostres.

Durant la guerra, malgrat aquella famosa política de proveïments d'ingrata memòria, les circumstàncies favorables ens permeteren de conquerir alguns mercats; vinguda la pau hem anat perdent a poc a poc el terreny guanyat en bona part per la nostra inferioritat comercial. Ara, amb aquestes disposicions, acabarem de perdre el poc que ens quedava.

La crisi de la producció

El Foment del Treball Nacional ha dirigit recentment un manifest al país productor remarcant l'estat d'agudíssima crisi que està atravesant la nostra producció industrial i agrícola.

El desnivell que ja en temps de pau hi havia en el nostre intercanvi entre la importació i l'exportació reaparegué i augmentà després de l'armistici a tal punt que en 1920 saldàrem amb una pèrdua de 338 milions, de 1,154 en 1921, de 1,338 en 1922 i de 748 en els vuit primers mesos del passat exercici.

Aquest empobriment anual ha repercutit en la producció, determinant la crisi actual, la qual per altra part és agravada pels tractats de comerç desfavorables.

Pel que es refereix a la producció agrària el manifest nota que la importació de productes alimenticis, els més idèntics als nostres, pujà en 1921 a 746 milions de pessetes i en 1922 a 648.

Per això el Foment del Treball Nacional demana la unió de tots els productors per imposar als poders públics un canvi d'orientació en la política econòmica.

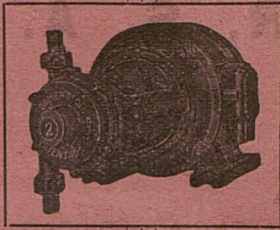
Els agricultors, creiem, no poden fer el sord.

INFORMACIONS COMERCIALS

Vins

Hem de repetir també aquesta quinzena la nota descoratjant que venim repetint fa uns quants mesos. El nostre mercat continua estancat; l'exportació és ben poca sobretot d'ençà de la lamentable baixa dels francs. El govern francès ha mirat de seguida d'aturar la devallada, que de continuar un xic més hauria pres el caràcter d'una catàstrofe semblant a la del marc i nosaltres, per l'interès que ens té, hem de desitjar que reeixi a establitzar la seva moneda a un preu convenient i raonable.

Les notícies sobre el mercat francès milloren un xic però fins ara els aventatges són solament pels «vignerons» i no arriben a nosaltres.

AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
* * * * tots els bons electricistes de Catalunya * * * *

JAUME CUIXART
CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral.
Sagunto, núm. 120 :: Telèfon B 140 :: Badalona

ASSECADORS

per a productes agrícoles

Demanint-se
detalls i
pressupostos

Maquinària : Subministres industrials

Mallorca, 280
Llúria, 100
BARCELONA

C. A. Gullino, Ing.
Agència Tècnica General

Telèfon 1066 G
Telegrams:
"Gullinoatg"

Els Adobs químics de la casa

Quintana & Torres

Enriqueixen a l'agricultor

*Així ho certifiquen tots
els que els han empleat*

*Ous desinfectants per
- a gallines i coloms -*

Quintana & Torres

Carrer de Barcelona, 4 :: TARRAGONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passelg de Gràcia, 76

Telèfon: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINÀRIA

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

~~~~~
Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

Bàscules caixes per a cabals Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

En dirigir-vos a les cases anuncïadores, citeu AGRICULTURA

Les inundacions del Sena havien aturat les compres però ara el mercat es mou un xic. Les expedicions són més importants; la perspectiva de noves càrregues pels vins que podrien resultar dels projectes financers que s'estan discutint al parlament, són segurament la causa principal d'aquesta activitat. Si és així, és molt probable que aviat les coses retornin com abans i la calma torni a apoderar-se del mercat. Els preus han pujat lleugerament; els vins negres estan a 8,25—8,50 francs i els blancs a 9 francs.

Senyalem algunes vendes fetes per Sindicats: Cooperativa de Caylar (Gard) 1,250 hectòlitres de 6,8 graus a 58,25 francs; Cooperativa de Cavillargue (Gard) vi de 8,8 graus a 70 francs; Celler cooperatiu de Lunel (Herault) vi de 7,8 graus a 62 francs; Celler cooperatiu de Marsillargues (Herault) vi de 8 graus a 65 francs; Cooperativa de Saint Maximin (Garda) vi de 9,5 graus a 81,80 francs.

Els vins rosats estan atravesant a França una forta crisi. El grup vitícola de la Cambra de Diputats, que com tothom sap, consisteix una imponent minoria batalladora aguerrida se n'ha ocupat recentment demanant mesures legislatives de caràcter protectiu. Durant llarg temps els vins rosats del Midí eren descolorats i venuts com a vins blancs cosa que era prohibida pels vins negres. En els últims anys, però, els vins blancs, obtinguts de raïms blancs, han estat produïts en major

VINYATERS probeu els **CALDOS A BASE DE SOSA** són els més moderns i de més eficàcia. Demaneu fórmules als Magatzems de drogues o dirigiu-vos a SOLVAY & C.^a - Apartat 403 - BARCELONA

quantitat i permeten actualment de satisfer les demandes del consum sense haver de recórrer als rosats decolorats, els quals, essent obtinguts després de manipulacions oneroses resulten cars. Per altra part, el consum directe dels vins rosats sembla que disminueix en proporcions alarmants per causes que ben bé hom no pot explicar-se satisfactòriament. El fet és, però, que l'avenir no es presenta massa falaguer pels vins rosats i les revistes franceses no saben indicar altre remei que el de disminuir la producció.

El dia quinze del corrent ha acabat el plaç per la denúncia del tractat comercial amb França. Els industrials catalans i junt amb ells els nostres vinyaters, representats per la U. V. C., es dirigiren al govern demanant la denúncia com a mesura prèvia per contractar un altre conveni en el qual les nostres produccions i la vinícola entre elles, fossin millor considerades. El govern però, no s'ha escoltat la demanda i el tractat continua en vigència malgrat que la indústria i l'agricultura no en rebin, com ja ha demostrat l'experiència, cap avantatge.

Les notícies que ens arriben d'Itàlia indiquen si fa o no fa una situació semblant a la nostra. L'exportació a França, que allí també constitueix la vàlvula de seguretat, s'ha aturat i si els vins bons i conservables aguanten amb certa intranquillitat els preus, els inferiors, en canvi, baixen ràpidament. Els viticultors italians demanen, per això, una rebaixa de la taxa que pesa sobre els vins, i En Mussolini, que és home que està a l'altura de la situació, ha promès d'estudiar benevolament la qüestió.

En conclusió, poc més poc menys, estem com estàvem. Ni la reial ordre sibillina sobre l'ús de l'alcohol industrial, ni el tractat amb Itàlia, deixen sentir, per ara almeys, cap efecte. Veurem si el deixaran sentir més endavant.

Olis

Les noves disposicions governatives han fet que el mercat tingué un moment d'atur i que fins hi hagués certa desorientació.

La R. O. no podem pas criticar-la perquè està feta amb tota la bona intenció, però hi falta una mica de decisió i de valentia.

Diu les coses mig velades; l'únic que diu és que l'exportació es farà a capriç de la Junta Central d'Avituallaments

Es dir, que el que vulgui exportar, té de demanar el permís per mediació de la Junta local a la Central, i aquesta resol.

Es dona la coincidència (i ja sap el lector que sóc a Sevilla), que des d'ací s'han cursat la mar de demandes; puix bé, les que s'han resolt més aviat són les de l'oli en llaunes, amb la qual cosa es deixa veure l'equívoc de què es vol protegir al marquista de llaunes, mentre es deixa desemparat al marquista en barrils que té tant dret com l'altre a la protecció, i és que amb això predomina sempre el criteri andalús d'exportar en llaunes. Al cap i a l'últim, ja ho veureu com prohibiran l'exportació de l'oli que no estigui envasat en llaunes, i si ho fan així, com ho farà l'exportador de l'oli que amb el seu esforç ha fet una clientela a Anglaterra o Noruega on envia l'oli en barrils? No li tocarà altre remei que plegar, perquè els clients no li pendrà l'oli en llaunes, sinó que si no el pot servir se n'aniran a comprar-lo a Itàlia o França, p'úsos on, malgrat no tenir tot sovint collites, no han prohibit mai l'exportació.

En totes les coses imitem en legislar als veïns, i amb l'oli no ho volem fer; si imitéssim a Itàlia no caldria que ens restringissin l'exportació ni ens intervinguessin la circulació dels olis.

Itàlia i França envien el seu oli a l'exportació, mes en compren del nostre per a posar-hi les seves marques, mentre pel consum nacional hi destinen els olis de llavors, que fabriquen a casa seva o importen de l'estranger. A casa nostra això no es pot capir i prefereixen tancar o trabar l'exportació.

El mercat, com deia, ha estat desorientat, però, no obstant, s'ha sostingut amb els seus preus i cap modificació en ells té de notar-se.

El venedor, d'altra banda, està confiat en què encara pujarà, el comerciant no ho sap dir, però es veu una manca grossa d'oli per tot arreu que encara que es tanqui del tot no n'hi haurà pas pel consum de la península.

Els preus han sigut de 92 a 94 rals els corrents i de 100 a 106 rals els fins en arroves d'onze quilos i mig a Màlaga i Sevilla.

A Barcelona, han estat desanimats del tot i les seves còtitzacions han sigut baixistes, encara que el que n'ha necessitat ha tingut de pagar bons preus.

Els olis al sulfur han sofert també un estacionament, essent més recercats els de baixa acidesa que s'han arribat a pagar a 160 pessetes els 100 quilos sobre vagó procedència.

També a França els olis sofreixen una puja. El fet és atribuït prin-

cialment a la collita que arreu dels països olivriers ha estat inferior a les previsions; així a Tunèsia, on hom pensava assolir els 7 milions de quilos, s'arribarà amb prou feines als 4 milions i mig.

A Marsella actualment els olis del país es cotitzen a 710-720 francs; els de Tunèsia extra a 740-760, els d'Argèlia a 660-690, amb envàs a Marsella. Tot per cent quilos.

Cereals

El plet que sostenien els blataires del Centre amb els farinares del litoral s'ha resolt. Era un plet o una qüestió de resistència i n'han tingut més els blataires. No ha sorprès a ningú. Els cerealistes no volien cedir, els farinares s'abstenien de comprar tant com podien. Plantejat així el dilema era de preveure per on es trencaria la corda. Perquè Barcelona és massa gran per a no anar comprant blat i anar-ne servint a les fàbriques.

Està clar, seguint aqueix camí de gastar el de sempre i no entrar-ne gaire, ha arribat el moment d'esgotar-se les existències o poc menys.

I el moment ha sigut aprofitat pels comerciants de Castella, que en un dia donat han dit: s'han acabat les contemplacions, senyor fabricant, si fins ara t'has fet el desmenjat, ara que ja sabem que tens ganès de blat l'has de pagar a tant.

Què ha passat? Què passarà? No res; que com s'ha de comprar blat a Castella per a moure totes les grans fàbriques del litoral català, els fabricants tenen d'anar comprant.

Però aquesta puja naturalment ve condicionada a la perspectiva de la vinent collita. Què es presenta bé? Doncs el blat baixarà perquè els tenedors d'aqueix preuat cereal amb una bona pinta de collita no solen ni hi ha raó de què guardin les existències per amuntegar amb les de la pròxima collita. Si no es presentés bé la collita en peu, aleshores és qüestió de guardar blat per a especular amb les úniques existències de què es podria disposar.

De totes maneres s'ha de constatar la puja general de totes les classes que es porten al mercat.

La darrera nota o cotització oficial publicada pel Col·legi de Corredors de Canvi i Borsa anota els següents preus per a les classes que a continuació s'expressen per 100 quilos sobre vagó origen:

Candeal Castella, 41'-44; Mancha Candeal, 41'50-42; Aragó (Jaca), 41'50-42'50; Extremadura blanquillos, 39'50-40'50; Extremadura Cru-xer, 41; promig de preu del blat de Castella, 42'65.

Les farinares segueixen les oscil·lacions del mercat i per tant han experimentat un xic de moviment. Els preus a què es venen són els següents:

Extra blanca superior, 58'-59; extra blanca corrent, 58; números 4, 39'50; segones, 36'50; terceres, 32'50; quartes, 30; extra força de blats nacionals, 75'-76; segones, 35'80-37'50! terceres, 30'-32'50; quartes, 29'50-32.

El blat de moro disponible sobre aquesta plaça i en el moll, es cotitza a 38'75-39 pessetes els 100 quilos sobre carro, essent ferm el preu i constants les arribades

LLUÍS MARSAL

NOTICIARI

El conreu del tomàquet a les Canàries. — La nota publicada amb aquest títol en el número passat d'AGRICULTURA, ha merescut de persona tan coneixedora del comerç de Canàries com don Albert Noguera, una aclaració que completa i rectifica algunes dades que allí donàvem i que nosaltres agraim.

L'exportació de tomàquets es fa en caixes que tenen diferents mides i el pes mitjà de les quals pot considerar-se d'uns set quilos.

L'exportació canària de tomàquets no ha baixat en els últims anys dels 4 a 5 milions de caixes; en els últims dos o tres anys n'han arribat a sortir 6-7 milions. Solament les sucursals que la casa Noguera té a Les Palmas i a Tenerife, dedicada a la venda dels embalatges per l'exportació de fruits d'aquelles illes, pensa col·locar en les dues collites que es fan anualment uns cinc milions de caixes.

Els envios són fets usualment en bultos de quatre caixes cada una, que vulgarment s'anomenen *atados*.

—*Els vinyaters catalans* per mitjà de la Unió de Vinyaters s'ha adherit a la companyia promoguda pel Foment del Treball Nacional, demanant la denúncia del tractat amb França i la contractació de nous convenis comercials en els quals siguin tinguts més en compte els interessos de la nostra producció.

Uns quants vinyaters de no recordem quina regió han protestat d'aquest acord dels catalans i s'han dirigit al govern demanant que no sigui denunciat el tractat amb França.

Decididament hem de reconèixer que hi ha gustos per tot.

—*El govern ha contestat a la demanda de les nostres entitats productores* que sol·licitaven la denúncia del tractat amb França dient que no pot ésser. La qüestió serà examinada per una comissió especial encarregada de l'estudi dels tractats de comerç i ella quan ho hagi estudiat a fons d'aquí un quant temps, indicarà al govern el camí a seguir.

Entre tant continuarem patint les conseqüències del conveni.

—*Els coloms del Parc.* Dóna un to amable al Parc de Barcelona la munió de coloms que hi volen, més que més ara que la guàrdia urbana de cavall cuida de donar-los menjar. L'altre dia la Societat Protectora d'Animals i Plantes convidà al veïnat a presenciar l'acte per a fer-lo testimoni del premi atorgat a la Guàrdia Urbana per haver lograt amb la seva cura que ningú no molesti aquelles bestioletes.

—*Telèfons rurals.* Ací a Catalunya va extenent-se la instal·lació de telèfons a les propietats rurals que així es posen en relació amb els centres urbans. A Anglaterra en poc temps se n'han posat més de tres mil, segons manifestació feta del Director General de Correus de la Gran Bretanya.

—*Sembres en aeriplà.* Aqueixa màquina voladora s'ha utilitzat fa molt poc temps a Califòrnia per a sembrar en un lloc un xic humí. L'aviador va volar a 15 metres d'alçada i va llençar 360 quilos de flavor espargint-la per 6 hectàrees i mitja.

Ben comptat tot el preu mig de la sembra va resultar a 2,6 d'èlars per hectàrea.

—*Una escola de mecànica agrícola.* A Catalunya no hi hem arribat encara, perquè val a dir que tampoc està gaire, gaire, estesa la maquinària agrícola, però a Mons (Bèlgica) existeix una escola on en tres mesos poden els agricultors conèixer el mecanisme, el maneig i funcionament de les diverses màquines emprades en agricultura, així com la reparació dels desperfectes que es poden esdevenir en l'ús de les màquines.

—*La Sucrera del Segre* de Menarguens, dona dret als cultivadors de remolatxa a demanar a la fàbrica la pulpa seca que necessiten per a llurs animals, amb prohibició de revendre-la.

El preu es fixà a 9 pessetes el sac posat a qualsevol estació de la línia, però, segons tenim entés, fa pocs dies, ha augmentat, essent avui a 9'40 pessetes el sac de 40 quilos, o siguin a 235 ptes. la tona.

Aquest preu és per tones, doncs el cultivador que vulgui menys d'una tona, paga a raó de 9'65 el sac.

Els delegats suïssos i espanyols reunits a Berna han adoptat uns acords — que han d'ésser ratificats pels governs interessats — establint la relació entre l'àcid tartàric i l'acidesa fixa dels vins. Això era necessari perquè sovint en els nostres vins aquesta relació rebassava de la xifra màxima indicada pels vins d'altres procedències ço que feia que fossin rebutjats com aigualits, mentre eren completament purs.

—*La importància del Celler Cooperatiu de Nulles*, augmenta cada dia, veient-se obligada la Junta a introduir-hi constants reformes.

Els seus vins, gràcies a una ben entesa elaboració que satisfà les exigències dels més descontentadissos tenen abundant i fàcil sortida. Darrerament n'ha venut una bona partida a raó de 2'50 pessetes grau i càrrega.

—*El cànem que es conrea a Espanya*, es fa en vint províncies d'ella.

La que en cull més és Alacant. Després Castelló, Granada i Saragossa amb forta producció. Segueixen per ordre de producció Múrcia, Albacete, Guadalajara, Lleyda, Terol, Barcelona, Osca i Tarragona. Produeixen cànem, però en poca quantitat, Toledo, València, Navarra, Sòria, Burgos, Balears, Cuenca i Ciutat Real.

—*Moviment d'una mutualitat de bestiar.* El Sindicat agrícola de Cervera fa públic en compliment de la Llei, que durant l'any 1923 ha tingut assegurats 48 caps de bestiar per valor de 75,350 pessetes.

Referent a dit Sindicat llegim en són porta-veu que avançen tant les obres de reconstrucció i muntatge de la maquinària en la nova fàbrica que si no hi ha res de nou pel mes de març estarà llesta i a punt d'engegar.

La Hortícola Reusense
Vidua de P. Marsal - Telèfon 63

Arbres - Plantes
Exportació
R E U S

—*El Consell Provincial de Foment de Girona* ha pres l'acord de prosseguir la campanya a favor del conreu de l'olivera i donar conferències per a divulgar els resultats assolits fins ara. Està fonamentat en les excel·lències obtingudes amb les adobades racionals experimentades a Lladó on hi ha hagut collita enguany que en lloc no n'hi ha hagut.

—*El progrés de l'Agricultura* fou el tema desenrotllat dies enrera pel P. Antoni Riudor, S. J., en el Col·legi del S. C. de Barcelona.

És un formós panegíric d'un entès apològista de l'agricultura.

—*Degut a denúncies que rebé el Delegat governatiu de Banyoles* s'ha practicat una inspecció al Sindicat agrícola de dita població.

El Butlletí del Sindicat en dona compte amb les següents satisfactòries paraules:

«La inspecció va ésser sumament minuciosa i detinguda examinant-se detingudament llibres, inventaris, documentació acords de Juntes, tot el referent a l'emprèstit, balanços, talonaris, factures, maquinària, etcètera, etc., de totes i cada una de les nostres Seccions.

El resultat de la inspecció va ésser tan satisfactori que nosaltres amb tota sinceritat donem les gràcies als qui amb les seves denúncies la varen motivar ja que, molt millor de tot quant podia dir i fer la Junta, han vingut a donar als nostres socis una prova plena i gens sospitosa de la bona marxa, de la recta i acurada administració i de l'excel·lent situació del Sindicat.»

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Ha sol·licitat els auxilis tècnics per a la construcció d'un Celler Cooperatiu, el Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Verdú.

El Servei d'Arbres Fruiters ha contestat consultes d'Aguilar de Segarra, sobre oliveres; de Almenar, sobre malalties de l'ametller i de la prunera; de Sitges, sobre malalties del presseguer; de Mallorca, sobre varietats d'oliveres; de Sant Miquel de Cladells, sobre malalties de la pomera; de Vilaseca, sobre vivers de l'olivera.

Ha contestat una consulta de la «Cámara di Commercio italiana per la Spagna», sobre els establiments industrials de caràcter agrícola de Catalunya, que poden ésser visitats per una comissió de productors italians que vénen al nostre país en viatge d'estudis.

Ha contestat ensems una consulta de l'«Institut pro fructicultura italiana», de Roma, sobre les nostres varietats d'olives per a conserva.

Ara està preparant la campanya d'esporga d'olivera en les comarques del Pla de Lleyda, Urgell, Segrià i Empordà.

El Servei de Viticultura i Enologia ha fet una visita al Celler Cooperatiu, la vinificació tècnica del qual anà a càrrec d'aqueix Servei.

Així mateix té en estudi les modificacions a introduir a la instal·lació mecànica del Celler Cooperatiu de Falset.

El Laboratori de Patologia vegetal té en estudi els mètodes de diagnòstic del morbo dels animals de peu rodó, així com els tractaments més pràctics per a la terapèutica de la ronya dels conills.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

J. C. CALDES DE MONTBUI.—Per corregir el seu vi que ha quedat dolç, faci'l fermentar a la primavera emprant llevadura seleccionada i pura i afegint uns 15 grams de fosfat amònic per carga. És convenient de sembrar aquesta llevadura activa per evitar que els gèrmens continguts al vi, puguin pendre el predomini i determinar fermentacions dolentes que li donarien un vi defectuós. Ja sap segurament que generalment els vins que fermenten a la primavera han d'anar a parar a la facina. Emprant llevadura això pot evitar-se.

Respecte al negre animal llegeixi ço que diem més avall.

M. P. VALLS.—En aquest número trobarà l'article sobre el piretre que l'hi interessa.

A. B. TARRAGONA.—El negre animal emprat en forta dosi, sobretot si no és de qualitat massa bona, deixa un cert gust no molt agradable; demés treu un xic l'aroma.

En lloc seu pot emprar la clara d'ou: dues clares d'ou per hectòlitre. Es baten les dues clares i es barregen al vi agitant enèrgicament. Al cap de 24 hores es passa el vi a una bóta ensofrada.

Aquest tractament és possible que faci desaparèixer el gust que el molesta. Si malgrat tot persisteix, usi el mitjà següent. Posi al vi 500 grams d'oli d'oliva fi i sense gust, per hectòlitre, remeni bé, deixi reposar per dos o tres dies, després tresbalsi.

T. H. SANT MARTÍ.—Sí, senyor; el pintar els ceps amb sulfat de ferro retarda un xic la brotada. Usi una solució al 40 per cent i tracti la vinya al començament de la segona quinzena de febrer.

També pot retardar la brotada podant molt tard quan els borrons de l'extremitat dels sarments comencen just a inflar-se; contràriament a l'opinió corrent, els sucus que s'escolen per les ferides — el plor — en gran abundància no perjudiquen les plantes.

Amb aquesta poda tardana és inútil de fer el tractament amb sulfat de ferro.

B. R. CIUTAT.—Amb molt gust acceptem la col·laboració dels llegidors que ens honora sempre. Ara que no ens podem comprometre de publicar els articles que ens siguin enviats perquè n'hi han de no publicables. Pot estar segur, però, que examinem tot el que rebem amb la major benevolença. Respecte a l'ortografia no se'n preocupi.

R. S.

Els adobs químics de la casa Quintana & Torres - Tarragona - enriqueixen l'Agricultor. Així ho certifiquen tots els que els han empleat. - Ous desinfectants per a gallines i coloms
QUINTANA & TORRES: Carrer de Barcelona, 4. - TARRAGONA

CALENDARI

de sèmbres i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

GENER I FEBRER

HORTALISSES

Es sembren en tendes o en llocs molt calents per transplantar a l'aire lliure així que abonança el temps:

Alberginies.—Pebrots primerencs Lloret.—Pebrots de banya, grossos.—Tomàtecs primerencs de Vilaseca.—Tomàtecs de pometa.—Tomàtecs de pera, de poma, d'albercoc petit (des de febrer).

Amb les mateixes precaucions, alguns hortolans sembren: Apits, carbassoneres, Cogombres, Melons, Xíndries, Alfàbreges i tubèrculs de Moniato.

Es sembren al descobert o a l'aire lliure:

Bledes grogues o blanques.—Col de cabdell o de soldat, de Pasqua o Papelina, genovesa.—Enciam escaroler d'estiu, llarg, blanc o romà.—Escarola de cabell d'àngel.—Faves.—Fasols primerencs (des de febrer).—Julivert.—Pastanaga de taula.—Pèsols nanos de set setmanes, alts, tirabecs o caputxins.—Porros.—Ravanets mitjans, rodons.—Remolatxa de taula.—Serfull.—Xirivies.

Es planten:

Alls.—Carxoferes (des de febrer).—Espàrrecs grossos.—Maduixeres (des de febrer).—Patates primerenques.

FARRATGES

Es sembren des de febrer o així que el temps abonança:

Col geganta (per a fulles).—Llanties espesses.—Niàmars en tubèrculs i durant els dos mesos.—Trèbol grós o Trèfula.—Trepadella (millor en la tardor).

Per majors detalls dirigir-se a Fills de Nonell, Plaça de Santa Maria.—Barcelona.

PUBLICACIONS DE

l'Escola Superior d'Agricultura

BARCELONA

A. MATONS . . .	Fabricació d'olis	6 pessetes
J. RAVENTÓS . . .	L'art de fer bon vi	6 »
J. M. SOLER I COLL.	Les il·lets i llur apreciació.	4 »
M. ROSSELL I VILÀ.	Reproducció i herència en el bestiar	4 »
F. NOVELLAS . . .	Anàlisi d'adobs.	3 »
M. ROSSELL I VILÀ.	La vaca lletera (Les vaques i la producció de llet)	6 »
J. SALOM.	L'amejller	4 »
J. M. RENDÉ . . .	Organització i guiatge de Sindicats agrícoles.	7 »

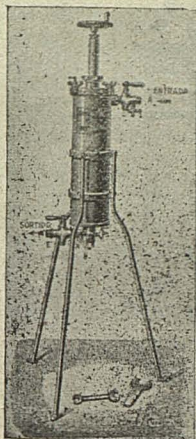
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

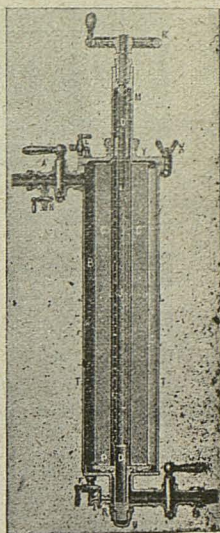
Maquinària i aparells per a l'agricultura

PERE PARÉS

Passeig Duana, 15
Barcelona

Diversitat de models i
tamanys de FILTRES
«SIMONETON» per a
vins i mares : Filtre
«Universal» per a vins,
licors, alcohol, etc., re-
gulable; funciona amb
discos de cotó que es
renten i tornen a ser-
vir, per tant, no hi ha
gasto d'entreteniment,
com de paper amianto,
etcètera, ect.

Tractors Agrícoles "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics
com els de major rendi-
ment i de més utilitat per a
tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i
amant dels seus interessos
que desitgi augmentar consi-
derablement el producte de
ses finques, deu enterar-se
dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 -HP.
per a tota classe de cultius
Pessetes 12,000

Tipus F 9/16 HP.
per a vinyes, horts i petites
propietats

Pessetes 6,500

Aparells complementaris de totes classes i
marques. a preus considerablement reduïts

Demanar catàlegs i proves al re-
presentant general a Espanya:

Automóvil Saló

Trafalgar, 52

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

EDITORIAL CATALANA

Societat Anònima

Té el gust d'oferir a tots els seus amics i al públic en general, els magnífics tallers d'impremta que acaba d'instal·lar i ampliar.

La gran capacitat de rendiment de nostre modernísim utilatge i la

seva absoluta perfecció ens permeten atendre no sols a la producció pròpia, sinó

també a qualsevol altre treball que els nostres amics

i el públic en general tinguin a bé encarregar-nos.

Dels amics, especialment, i de tots els

catalans, sol·licitem el concurs per a tota mena de treballs d'impressió: mostraris, factures, cartes, talonaris, tiquets, cartells,

anuncis, targes, esqueles, llibres, circulars, estats, revistes, memo-

ràndums, fulletons, menús, dietaris i impressions de totes classes. Especialitat en tot ço que sigui en català.

La mateixa impremta s'encarrega de que tots els treballs siguin revisats, de lèxic, per l'Institut d'Estudis Catalans

Impremta:
Ferlandina,
núms. 7, 9 i 11
Tel. 5329 A.

Administració:
Escudellers,
núm. 10 bis
Tel. 184 A.

Barcelona

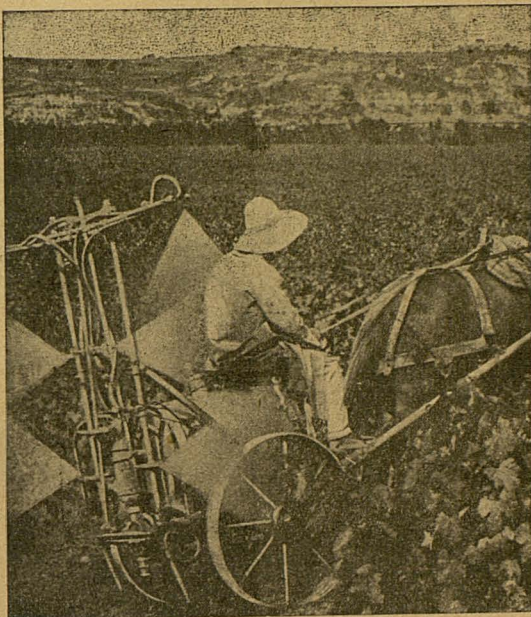
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

**Està vostè encara
empleant aparells
antiquats?**

Podem proporcionar a V. el mitjà de sulfatar amb un cost limitadíssim els seus vinyars. Demani'ns dades i referències dels cèlebres polvoritzadors "CIVETTE" de bast, "FUTUR" de carro, i s'admirarà de no tenir-los encara en ús, puix poguent fer un treball perfecte amb un sol operari, té encara empleats una legió d'obriers que sulfaten tard i malament sos grans vinyars. Demani vostè Catàleg. Informi's amb temps i l'adquirirà. "CIVETTE" i "FUTUR" són d'un cost limitat i donen completa satisfacció, en pla o en pendent

Escrigui a

Establiments Víticoles P. Casellas
Méndez Núñez, 4,
pral. - BARCELONA

Aquesta fotografia és d'un dels aparells que treballen en els Vinyars Raventós, productors del Xampany Codorniu. Un dels 500 que estan en ús.

Camps Elisis de Lleyda

Gran Centre de Produccions Agrícoles
Fundat per D. Francesc Vidal i Codina en 1864

Dirigit per D. Silvi Vidal Pérez, proveïdor de l'Associació d'Agricultors d'Espanya.

Especialitats que recomanen a aquesta antiga i acreditada casa:

Arbres fruiters

en grans quantitats, de les espècies i varietats més superiors que en tot Europa es cultiven.

Ceps Americans

Empelts, barbaits, estaques, inyectables i plantacions / Cercals de gran producció, llavors alfals, trèbol, remolatxes, naps, etc., etc.

S'enviaran gratis els catàlegs de les diferents seccions que es dedica aquesta casa a tots els que ho sol·licitin.

// Direcció
telegràfica:

< Vidal-Camps

Elisis - Lleyda >

Telèfon n.º 28

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Anhidrid Sulfurós Líquid Puríssim

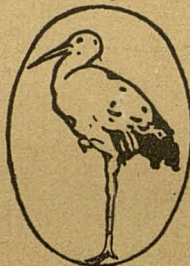
S. I. C. M.

Per a sulfitar mostos, conservar vins,
desinfectar recipients, és insubstituïble

Econòmic

Senzill - Pur

Sals de Potassa d'Alsàcia

Les més riques
Exemptes d'impureses
Les millor presentades
Les més barates

Sens olor-Sens sabor

Enèrgic - Econòmic

Clarificador per a Vins

“Tete de Boeuf”

COMPANIA COMERCIAL IBERICA

AGENCIA DE BARCELONA

Gran Via Laietana, 4 - Apartat 872

Publiquem i subministrem, gratuïtament, un Butlletí Agrícola quinzenal d'oscil·lació de preus i notes útils sobre Adobs i Productes per a l'Agricultura